

اریتروپویتین:

علت مصرف: اکثر بیماران مبتلا به نارسایی کلیه که به مدت طولانی دچار این اختلال هستند دچار کم خونی می شوند. کم خونی بدلیل کاهش ترشح هورمون اریتروپویتین است که 90٪ آن در کلیه ساخته می شود و ترشح آن با تأثیر بر مغز استخوان باعث افزایش تولید گلبول های قرمز خون می شود این دارو جهت جبران و اصلاح کم خونی ایجاد شده استفاده می شود.

اشکال دارو: دارو به شکل مایعی بی رنگ به صورت آمپول های 2000، 4000، 10000 واحد عرضه می شود.

عوارض: مصرف بیش از حد اریتروپویتین غلظت خون را افزایش می دهد که می تواند موجب از کار افتادن فیستول شود همچنین موجب افزایش فشار خون شده که در نتیجه از تزریق آن در زمانی که فشار بالای 160 میلی متر جیوه است باید خودداری شود.

نحوه مصرف: اریتروپویتین می تواند به صورت داخل وریدی زیر جلدی و داخل پرتوتن تزریق شود حداکثر حجم تزریقی باید 1 سی سی باشد و حجم های بیشتر در مکانهای دیگر تزریق شود محل تزریق بازوها و دیواره قدامی شکم می باشد که به طور متناوب تغییر یابد.

نکات قابل توجه: این دارو در درجه حرارت 2-8 درجه سانتیگراد و در یخچال نگه داری می شود از یخ زدگی و تابش مستقیم نور خورشید و تکان های شدید خودداری شود که حین انتقال دارو از داروخانه به منزل و از منزل به بخش همودیالیز موارد ذکر شده رعایت شود. در صورت طولانی بودن مسیر یا گرم بودن هوا بهتر

است جهت خنک نگه داشتن دارو از یخ ولی نه به طور مستقیم استفاده شود در زمان تزریق بهتر است پس از خارج کردن آن از یخچال صبر کنید تا دمای آن با دمای اتاق یکسان شود. البته دور از هر نوع منبع نوری یا گرما باشد این زمان حدود 30-15 دقیقه طول می کشد و نباید بیشتر از 60 دقیقه در دمای اتاق نگهداری شود. در صورت وجود یکی از اختلالات زیر از دارو استفاده نکنید.

1- کدورت یا رنگی شدن دارو و مشاهده ذرات معلق و یا کف در داروها

2- خاموش شدن یخچال در اثر قطع برق یا خرابی

3- یخ زدن دارو بر اثر سرمای زیر صفر یا گرم شدن در درجه حرارت بیش از 25 درجه سانتی گراد

4- گذشتن تاریخ انقضاء

مکمل آهن تزریقی:

علت مصرف: این دارو از ترکیبات آهن و ضد کم خونی است.

اشکال دارو: به شکل آمپول های 5 میلی لیتری و حاوی 100 میلی گرم محلول قهوه ای تیره آهن است.

عوارض: افت فشار خون (در صورت تزریق سریع)- اثر موقت حس چشایی- تهوع- ایجاد شوک و احساس طعم فلز در دهان

نحوه مصرف: تزریق وریدی بهترین روش است که توصیه می شود در 20 سی سی نرمال سالین رقیق شده و تزریق شود و یا از طریق دستگاه به مدت 20 دقیقه تزریق می شود. حین مصرف ونوفر مصرف آهن قطع شود.

کربنات کلسیم:

این دارو به صورت مکمل غذایی هنگامی که دریافت کلسیم ناکافی باشد مصرف می شود و در نارسایی کلیه به دلیل افزایش فسفر خون این دارو استفاده می شود زیرا این دارو در دستگاه گوارش به فسفات متصل می شود و مانع جذب آن می گردد.

اشکال دارو: به صورت قرص های 500 میلی گرم موجود است که حتماً باید در دمای 30-15 درجه و در پوشش بسته نگه داری شود.

عوارض: یبوست- تهوع- تشنگی و پر ادراری از عوارض دارو است. نکات قابل توجه: در صورت بروز علائمی نظیر بی اشتهاپی - تکرار ادرار- خشکی دهان- گیجی و هذیان که نشان دهنده افزایش بیش از حد کلسیم در بدن است باید سریعاً به پزشک مراجعه کنید.

اگر هدف از درمان اصلاح کلسیم است باید دارو را یک ساعت بعد از غذا میل کنید و اگر هدف اصلاح فسفر است دارو باید وسط غذا میل شود. آنتی بیوتیک ها و آهن جذب خوراکی کلسیم را مختل می کند به همین دلیل با فاصله زمانی از هم جهت تأثیر بهتر اپرکس حتماً از قرص B کمپلکس و اسیدفولیک روزانه استفاده کنید.

رناژل:

موارد مصرف: این دارو (به فسفر مواد غذایی متصل می شود) آن را از طریق دستگاه گوارش دفع می کند و مانع جذب فسفر می شود.

اشکال دارو: کپسول های 400 و 800 میلی گرمی

عوارض: عوارض جانبی رناژل و کربنات کلسیم شبیه هم بوده ولی در رناژل عوارض گوارش مثل یبوست کمتر دیده می شود.

مرکز آموزشی درمانی امین

نحوه مصرف و شرایط نگهداری داروها

دچار افت فشار خون می شوید فقط وعده دارویی قبل از دیالیز را مصرف نکنید.

بیماران گرمی توجه فرمایید که کلیه داروها، حتی داروهایی که پزشکان غیر دیالیز برای شما تجویز می کنند باید با اطلاع پزشک نفرولوژیست شما باشد.

توجه:

از مصرف هرگونه مسکن و شل کننده های عضلانی به خصوص متوکاربامول و باکلوفن خودداری فرمایید و بقیه داروهای مسکن با تجویز پزشک معالجتان استفاده شود.

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	نحوه مصرف و نگهداری داروها خود مراقبتی
تهیه کننده	زهرا ماهرانی - سرپرستار دیالیز
تأیید کننده علمی	دکترنوشین کیوانداریان
سمت	متخصص نفرولوژی
تاریخ تهیه	1402
تاریخ بازنگری	1405
نوبت بار نگری و کد پمفلت	اول PE-HD-06

منبع: برونر و سودارت

جهت استفاده از مطالب آموزشی به سایت بیمارستان

مراجعه نمایید. www.amin.mui.ac.ir

نکات قابل توجه: باید مصرف خوراکی حاوی فسفر نظیر (آجیل و لبنیات) تقلیل یابد. فاصله مصرف رناژل با داروهای ضد تشنج، وارفارین و سیپروفلوکساسین با حداقل 3-1 ساعت باشد.

کلسی تریول یا روکاترول:

اشکال دارو: قرص های (پرل) 0/25 میکروگرم

کلسی تریول فرم فعال شده ویتامین D است که متابولیسم کلسیم و فسفات را تحت تأثیر قرار می دهد. دوز دارو در بیماران دیالیزی براساس میزان کلسیم و فسفر خون تنظیم می شود. در صورت نیاز بعد از هر همودیالیز و یا روزانه تجویز می شود.

عوارض: مهمترین عارضه افزایش بیش از حد کلسیم می باشد که با کنترل دوره ای کلسیم می توان از آن جلوگیری کرد.

ویتامین ها:

داروهای ویتامین خود شامل B کمپلکس، ویتامین E، اسیدفولیک را مرتباً مصرف نمایید.

از آنجایی که ویتامین های B کمپلکس و اسید فولیک محلول در آب بوده و از طریق دیالیز آنها را از دست می دهید باید روزانه جبران شود و آنها را به صورت قرص مصرف کنید.

داروهای فشارخون و انسولین:

کلیه داروها باید طبق دستور و منظم مصرف شود. از قطع ناگهانی دارو بپرهیزید. اگر در حین دیالیز دچار افت قند می شوید با نظر پزشک خود دوز قبل از دیالیز تزریق نشود یا دوز آن نصف شود و اگر